

Handlingsplan för regionalt serviceprogram 2017

Jämtlands län - Insatser 2017

För att arbetet inom det regionala serviceprogrammet (RSP) fortsatt ska leda till uppsatta mål har följande konkreta insatser identifierats utifrån det som genomförts 2016 samt från inspel från regionens kommuner.

Handlingsplanen innehåller en beskrivning av planerade insatser 2017 med uppföljningsbara mål. Insatserna redovisas mot de områden som prioriteras i RSP samt innehåller även en beskrivning av de aktiviteter som planeras och vem som ansvarar för insatsen, huvudansvarig markerad med fet stil. Uppföljning kommer att ske i slutet av 2017 utifrån riktlinjer från Tillväxtverket och denna uppföljning kommer att ligga till grund för 2018 års handlingsplan.

Prioriterat område 1(från RSP)

Nya tekniska och innovativa lösningar för serviceförsörjning

Den tekniska utvecklingen går oerhört fort. Tillgång till bredband är oftast förutsättningen för att beställnings- och betalningsfunktioner ska fungera. Även nya tekniska lösningar kommer sannolikt att bli tillgängliga och då är det viktigt att olika serviceställen kan installera och använda dessa. Inom detta område kan man också utveckla innovativa sätt att organisera servicefunktioner.

Programmet ska således genom, för orten eller butiken, nya tekniska lösningar och ett innovativt förhållningssätt bidra till en förbättrad tillgång till funktionella servicelösningar för medborgare och företag.

Sedan år 2013 finns en Bredbandsstrategi för Jämtlands län. I denna anges att alla boende och arbetsplatser, oavsett var i länet, ska ha möjlighet till digitala kommunikationer på likvärdiga villkor. Minst 90 % av alla hushåll och företag i länet ska ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s år 2020.

Nedan anges målet när det gäller bredbandsutbyggnad för att ge servicegivarna förutsättningar att överleva och utvecklas.

Mål

- 1.1 Alla butiksorter har tillgång till bredband i form av fiber.
- 1.2 Ny teknik tillämpas.
- 1.3 Nya tekniska och innovativa lösningar tas fram.

Planerade insatser 2016	Delmål	Mål enligt RSP	Beskrivning av aktiviteter	Ansvarig/aktörer
A. Kartlägga och om möjligt säkerställa att butiksorter har tillgång till bredband	Verka för att fiber dras till aktuella butiksorter, alternativt annan teknik. Lösningar får tas fram från fall till fall.	1.1	Bredbandsamordnare samverkar med samordnare för service på landsbygd för att delge kommuner och företagare inom kommersiell service hur utvecklingen. Orter där andra lösningar måste tas fram sammanställs.	Länsstyrelsen Region Jämtland Härjedalen och länets kommuner
B. Analysera kompetensnivån hos länets handlare inom IT-tjänster,	Underlag för införande av ny teknik till servicegivare framtaget	1.2	Genomföra en kvantitativ undersökning över funktioner, vanor och beteenden	Region Jämtland Härjedalen /Servicegivare, Kommuner

samt informera om fördelarna av nya betalsätt			gällande teknisk tillämpning hos servicegivare.	
C. Utbilda äldre personer inom lämpliga IT-tjänster. Följa arbetet med hur banker i samverkan med pensionärsorganisationer informerar om nya former av e-tjänster, betallösningar, kontanthantering och IT-lösningar till äldre.	Ökad kunskap om nya lösningar hos äldre	1.2	Initiera en samverkan med PRO för information om nya former för betallösningar, kontanthantering och IT-lösningar till äldre <i>av servicetjänster</i> .	Region Jämtland Härjedalen PRO
D. Utforska digitaliseringen som möjlighet för utveckling på landsbygden.	Ökad kunskap om digitalisering	1.2	Kompetensutveckling inom digitalisering	Region Jämtland Härjedalen Regionala och kommunala tjänstemän

Finansiering:

- A. Genomförs inom ramen för Regional bredbandsamordning i Jämtlands län.
- B. Ordinarie medel / Regionalt projekt Tillväxtverket
- C. Ordinarie medel
- D. Ordinarie medel / Regionalt projekt Tillväxtverket

Prioriterat område 2 (från RSP)

Tillgänglighet till framför allt dagligvaror och drivmedel

Service är avgörande för var folk vill bo och var företag etablerar sig. Tillgången till service är avgörande för attraktionskraften hos en bygd. De orter som har arbetsplatser, offentlig service i form av vård, omsorg och skola, ett bra kulturutbud och bra kommunikationer ger ofta ett bra underlag för kommersiella servicegivare. Dock har vi bygder med vikande befolkningsunderlag, en äldre befolkning, få arbetsplatser och långa avstånd mellan byar och tätorter som också måste få fungerande servicelösningar. Här har kommunerna en viktig roll att se över hur varuförsörjning kan ordnas för de som inte själva kan ta sig till butik.

Insatsområdet ska främst bidra till att ge en bevarad eller ökad tillgänglighet till service inom rimliga avstånd genom olika funktionella lösningar i områden där marknaden inte kan tillgodose detta. Att hitta olika tillgänglighetslösningar vilka är anpassade utifrån ett lokalt och behovsanpassat medborgar- och företagsperspektiv är prioriterade.

Mål

2.1 Bibehållen tillgänglighet till befintliga servicefunktioner i länet.

2.2 Alla kommuner har en aktuell plan för varuförsörjning som underlag för stödgivning.

2.3 Verka för att det finns post- och paketutdelning minst 3 gånger i veckan där det finns farbar väg till folkbokförda helårsboende.

Planerade insatser 2016	Delmål	Mål enligt RSP	Beskrivning av aktiviteter	Ansvarig/aktörer
A. Fortsatt processtöd till kommunerna för arbetet med att ta fram serviceplaner, samt fortsatt processtöd för tillämpning av fastställda serviceplaner.	Alla kommunerna har påbörjat arbetet att ta fram en "serviceplan". Minst 8 kommuner klara med sina planer 2016-12-31.	2.2	Fortsatt metodstöd för planering. Omvärldsanalys. Stödja kommunerna att etablera servicefrågan i ett bredare perspektiv i samverkansgrupper eller liknande inom kommunen. Fortsätta samordna Serviceforum Z	Region Jämtland Härjedalen Länets kommuner Länsstyrelsen

B. Besluta om stöd till dagligvarubutiker och drivmedelsstationer. Ökad kännedom om olika typer av stöd hos befintliga och möjliga servicegivare i länet.	Ökad kännedom om olika typer av stöd hos befintliga och möjliga servicegivare i länet.	2.1	Handläggning av stöd. Göra tydligt hur olika typer av stöd kan ges dels via stödet till kommersiell service, dels via landsbygdsprogrammet.	Region Jämtland Härjedalen som ansvarig för stödet till kommersiell service. Länsstyrelsen som ansvarig för hantering av landsbygdsprogrammet i länet.
C. Investeringar i energieffektivisering	Lägre energiförbrukning Bättre lönsamhet	2.1	Investeringsstöd till energieffektivisering. Tillsammans med Energikontoret informera de kommunala energi- och klimatrådgivarna om aktuella stöd för de servicegivare som de är i kontakt med.	Region Jämtland Härjedalen som ansvarig för stödet till kommersiell service samt huvudman till Energikontoret. Länsstyrelsen som ansvarig för hantering av landsbygdsprogrammet i länet.
D. Kompetensutveckling av servicegivare, tjänstemän och politiker	Framtagen sammanställning under 2017	2.1	Påbörja ett arbete med att inventera kompetensutvecklingsbehovet i länet och rapportera till Tillväxtverket.	Region Jämtland Härjedalen i samråd Länsstyrelsen och länets kommuner.

Finansiering:

- A. Ordinarie medel / Regionalt projekt, Tillväxtverket
- B. Ordinarie medel
- C. Ordinarie medel
- D. Ordinarie medel / Regionalt projekt, Tillväxtverket

Prioriterat område 3 (från RSP)

Samordning för en god service

I Jämtlands län har olika samordningslösningar provats under lång tid. På många orter har ideella krafter i form av byalag, intresseföreningar och liknande säkrat lokaler för butiksverksamhet och utvecklat flera samordningsfunktioner för att fortsatt bedriva service och försäljning av dagligvaror. Länet har lång erfarenhet av samordning av servicetjänster såsom apoteksservice, systembolagsutlämning, post- och paketutlämning, svenska spel mm. Vi har även provat på samordnade distributionslösningar mellan servicegivare. Utveckling av bygdegårdsföreningar för samordning av bibliotek, café, post, skolbespisning, samlingslokal mm har provats. Samordningslösningar mellan polis, arbetsförmedling, försäkringskassa och varuförsörjning i s.k. servicekontor har provats. En del lösningar fungerar, andra måste omprövas och gemensamt är att servicegivare hela tiden utvecklas och kan t.ex. ge service i andra former, inte minst via internet.

Ändå är det av stor vikt att samordningslösningar fortsätter att utvecklas. Detta område ska ge förutsättningar till en god allmän servicenivå och stärkt service på landsbygden genom samordning av olika slag till bästa nytta för medborgare och företagare.

Mål

- 3.1 Fler, för respektive kommun, nya obeprövade hållbara transport- och logistiklösningar.
- 3.2 Fler samordnade servicelösningar.
- 3.3 Fler samarbetsprojekt mellan privata, offentliga och ideella sektorn.

Planerade insatser 2016	Delmål	Mål enligt RSP	Beskrivning av aktiviteter	Ansvarig/aktörer
A Fortsätta kartlägga nuvarande servicepunkter i länet + några servicepunkter i Sverige	Synliggöra servicepunkterna i länet.	3.2, 3.3	Öka/utveckla antalet servicepunkter i länet.	Region Jämtland Härjedalen Länets kommuner Servicegivare

B. Synliggöra kopplingen mellan serviceplanering och transport och logistiklösning.	Nuläge och behovsanalys kring transport och logistik kopplat till serviceförsörjning.	3.1	Tillsätta en mindre arbetsgrupp med servicegivare, tjänstemän och transportaktörer för att diskutera frågan och inventera vad som pågår när det gäller samordningsinsatser i länet.	Region Jämtland Härjedalen Servicegivare Länets kommuner. Länsstyrelsen
---	---	-----	---	--

Finansiering:

- A. Ordinarie medel / Regionalt projekt Tillväxtverket
- B. Ordinarie medel / Regionalt projekt Tillväxtverket

Prioriterat område 4 (från RSP)

Genomförandeprocess, ökad kunskap och nya metoder kring servicefrågor

Utvecklingen inom serviceområdet går som sagt mycket snabbt. Nya tjänster utvecklas ständigt och utbudet av varor och tjänster ökar stadigt. Våra köpmönster ändras beroende på utbud, koncentration av butiker i storhandelsområden, butikskoncept från olika aktörer, möjligheten att handla över nätet, ett allt större utbud av e-tjänster mm. Det är inte möjligt att förutse alla former av serviceförsörjning och hur olika personer uppfattar tillgången till service.

Därför är det viktigt att ständigt ha beredskap att söka ny kunskap. Detta kan leda till att effektiva servicelösningar kan etableras i nya former. Genom att ha hög kunskap om tillgången till service i länet, vad som händer i vår omvärld och genom att bevaka trender inom serviceområdet kan nya metoder utvecklas, ny kunskap spridas som underlag för tekniska och organisatoriska lösningar. Genom speciella studier och analyser i kommunerna kan nya samordningssätt etableras. Det är också viktigt att länet har ett bra underlag för att följa hur servicen utvecklas för olika grupper som grund för de insatser man bör gå in med.

För att programmet ska få bra genomslag är det också viktigt att underhand kunna arbeta med processer för t.ex. större delaktighet och mer riktade insatser. Det är också viktigt att kommunicera arbetet med Serviceprogrammet.

Mål

- 4.1 Ökad kunskap om kvinnor och mäns behov av social infrastruktur.
- 4.2 Nya metoder anpassade för kvinnor och mäns behov av serviceförsörjning.
- 4.3 Ett gemensamt planeringsunderlag, där individbaserad statistik är könsuppdelad, för länet och kommunerna.
- 4.4 Träffsäkrare och effektivare insatser med offentliga medel.
- 4.5 En väl fungerande samverkan mellan berörda myndigheter.

Planerade insatser 2016	Delmål	Mål enligt RSP	Beskrivning av aktiviteter	Ansvarig/aktörer
A. Undersökning om livsvillkor på landsbygden.	Öka kunskap om socialt kapital, normer, värderingar och jämställdhet för att kunna skapa hållbara serviceplaneringar utifrån ett medborgarperspektiv	4.1	Förbereda upphandling av en kvalitativ undersökning som ska genomföras under 2017.	Region Jämtland Härjedalen Länets kommuner Länsstyrelsen

B. Jämställdhetsintegrera programskrift och övriga dokument	Bättre planeringsunderlag. Löpande arbete under hela programperioden	4.3	Kartlägga mäns och kvinnors villkor kring butiksformer utifrån ett serviceperspektiv utifrån tillgänglig statistik inom Region Jämtland Härjedalen.	Region Jämtland Härjedalen Länsstyrelsen
C. Informera om och implementera GIS-baserat program/databas som länsstyrelserna tagit fram i samarbete med Tillväxtanalys och PTS – speciellt för betaltjänster.	Synliggörande av kommersiell service till invånare och besökare. Bättre underlag för stödgivning.	4.3	Informera om framtagen databas. Anpassa för användning i länets serviceförsörjningsplanering. Sprida till kommunerna i anslutning till utarbetande av serviceplaner.	Region Jämtland Härjedalen Länsstyrelsen
D. Bättre kunskap om företagens förutsättningar för att verka inom kommersiell service, både för företagare och tjänstemän.	Framtagen branschanalys	4.3	Genomföra en branschanalys för länet liknande.	Region Jämtland Härjedalen
E. Skapa ett genomförandepartnerskap som kan fungera effektivt även gentemot landsbygdsprogrammet.	Väl förankrat genomförande av det regionala serviceprogrammet utifrån de nya stödmöjligheter som kommer att finnas	4.5	Undersöka deltagande i partnerskap – deltagande organisationer. Nominera och besluta om ledamöter Ta fram arbetsordning Hålla möten	Region Jämtland Härjedalen Länsstyrelsen
F. Arbeta med kommunikation och information till och mellan offentliga aktörer och företagare inom kommersiell service.	God kunskap om serviceprogrammet i länet. Etablera en kommunikationskanal utöver personliga samtal/möten med företagare inom kommersiell service.	4.5	Identifiera möjliga funktioner och insamlande av information till en framtida kommunikationsplattform för spridning av information.	Region Jämtland Härjedalen
G. Skapa hållbar modell för serviceplanering utifrån nya ansvarsområden och nya stödmöjligheter.	Ökad samsyn och kunskap om varandras uppdrag och roller. Utveckla väl fungerande rutiner för	4.5	Etablera och driva ett samverkansforum på regional nivå mellan kommuner, länsstyrelsen och Region Jämtland Härjedalen.	Region Jämtland Härjedalen

	<p>samverkan mellan berörda myndigheter. En tydlig modell med mottagare, gränssnitt och riskanalyser tas fram. Kommunala serviceplaner väl inarbetade som viktiga instrument för att främja serviceförsörjningen i länet.</p>		<p>Genomföra minst 2 träffar under 2016.</p> <p>Se över möjligheten att öka dialogen med kommunernas tjänstemän i stödprocessen.</p> <p>Tillsammans med länsstyrelsen verka för en fungerande kontanthantering i länet.</p>	
H. Se över möjlighet att ansöka om ett eller flera samverkansprojekt i länet.	Ökad samverkan inom länet.	4.5	Omvärldsbevaka och ansöka om gemensamma projekt i lämpliga utlysningar	Region Jämtland Härjedalen Länets kommuner Länsstyrelsen

Finansiering:

- A. Regionalt projekt Tillväxtverket
- B. Ordinarie medel
- C. Ordinarie medel / Regionalt projekt Tillväxtverket
- D. Ordinarie medel / Regionalt projekt Tillväxtverket
- E. Ordinarie medel
- F. Ordinarie medel / Regionalt projekt Tillväxtverket
- G. Ordinarie medel / Regionalt projekt Tillväxtverket
- H. Ordinarie medel